

# JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**Az igazságügyi szakértők jelentősége az állatvédelemben  
egyeb bírósági döntéseken keresztül bemutatva**

Szerző:

**dr. Nagy Csilla**

Magyar Birtokvédelmi Szövetség

Budapest, 2023. április 11.

## Előszó

A 20.-21. századi gazdasági és természettudományos fejlődés következtében egyre inkább növekszik azon kérdések száma, amelyek eldöntése speciális szakértelmet igényel. A szakértői bizonyítás igénye mind a polgári, mind a közigazgatási és a büntetőügyekben is érzékelhető. Az eljárásokban a bíró *„jogi szakértőként jár el, akinek a feladata a felek közötti jogi szakkérdés eldöntése. A bíróság különleges - nem jogi - szakértelmet igénylő kérdések esetén rendelhet ki szakértőt. Szakértelmet igénylő kérdés, azaz szakkérdés minden releváns kérdés, ami nem jogkérdés, és észlelése, megítélése szakértelmet kíván. Különleges szakértelem esetén a jogi szakmától különböző, valamely más tudományos, technikai szakterületre, esetleg művészeti ágra vonatkozó ismeretekről van szó. A szakértő a bíróság különleges szakértelmét pótolja, feladata a releváns szakkérdések megvilágítása és értékelése.”*<sup>1</sup>

Jelen írás célja különböző bírósági eseteken keresztül bemutatni azt, hogy állatvédelemmel kapcsolatos ügyekben hogyan alakította az igazságügyi szakértő szakvéleménye a bíróság döntését.<sup>2</sup>

### **Példa az igazságügyi szakvélemény jelentőségére a büntetőügyekben**

A Fővárosi Ítéltábla állatkínzás vétségében bűnösnek mondta ki, és egy év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte a vádlottat, aki egy 3-4 hetes kutyakölyköt a feje fölé emelve két ízben erősen a földhöz csapott az elpusztítás szándékával.<sup>3</sup>

A tényállás szerint vádlott kutyáinak 2011-ben kölykük született. A 3-4 hetes kutyakölyköt a vádlott nem kívánta megtartani, mert meg nem cáfolt előadása szerint rühes lett és akkoriban nem volt munkahelye sem, így az állat tartása anyagilag is gondot okozott neki.

---

<sup>1</sup> Igazságügyi szakértőkkel kapcsolatos szabályozás és feladatok, lehetséges eszközök az eljárás gyorsítása érdekében [https://birosag.hu/sites/default/files/2018-08/24\\_dok.pdf](https://birosag.hu/sites/default/files/2018-08/24_dok.pdf) 2023.04.01.

<sup>2</sup> A vonatkozó az igazságügyi szakértő szakvéleménye és a bíróság döntésének a szakvéleményre visszavezethető megállapításai dőlt betűvel kerül az esszébe beszerkesztésre.

<sup>3</sup> mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.342/2014/6. számú ítéletében

Vádlott a 3-4 hetes kutyakölyköt a feje fölé emelve két ízben erősen a földhöz csapta, majd a kutya tetemét a bokrokba dobta a vádlott.

A megállapított tényállásból kitűnően a vádlottnak a szándéka nem az állat bántalmazására irányult, nem a szenvedését akarta. A vádlott célja az állat elpusztítása volt, az utolsó szó jogán azt is hangsúlyozta, ha tudta volna, hogy az állat megölése bűncselekmény, nem követte volna el.

*Az állatorvosi szakvélemény szerint a kutya az első földhöz csapást követően elveszítette az eszméletét, vagy pedig rögtön el is pusztult. Az eszméletvesztés esetén nem is tudatosult benne a bántalmazás ténye, illetőleg a további földhöz csapást már nem érzékelte. Az állat ily módon való elpusztítása gyors baleseti halállal járt.*

*A szakvéleményre épülő ítélet szerint „a kistermetű kutya többszöri földhöz csapása nyilvánvaló és félreértelmezhetetlen bántalmazó magatartás, amely a jelen esetben merőben indokolatlan volt, és alkalmas is volt arra, hogy az állat pusztulását okozza - mint ahogyan ez a törvényi tényálláson kívül eső eredmény be is következett. Az állat életének kioltása tehát nem önálló elkövetési magatartás, az - büntetőjogi felelősség esetén - legfeljebb súlyosító körülményként értékelendő. (...) A vádlott eljárás során előterjesztett vallomása kapcsán - mely szerint nem tudta, hogy az állat földhöz csapása is bűncselekmény lehet - a harmadfokú bíróság utal arra, hogy a bűncselekmény megállapíthatóságához elegendő annak ismerete, hogy a gerinces állatot bántalmazza. A társadalomra veszélyességben való tévedésre alappal csak akkor hivatkozhatott volna, ha e feltevésre egyúttal alapos oka is lett volna. Márpedig az állatkinzás törvényi tényállásának 2004. április 24-i hatályba lépése óta az elkövetésig közel hét év eltelt, a hasonló jellegű bűncselekményekről a média is rendszeresen hírt ad, ilyen körülmények között pedig aligha foghat helyt egy ilyen érvelés. (...) Az állatkinzás tényállásába illeszthető elkövetési módok közül a vádlott által tanúsított magatartás az adott bűncselekményi kategórián belül a kisebb tárgyi súlyt képviseli. Ezt azért fontos kiemelni, mert túl azon az elvitathatatlan tényen, hogy az állatkinzás esetén az általános megelőzéshez fűződő büntetékiszabási célok érvényesülése kiemelkedően fontos társadalmi érdek, a büntetésnek a bűncselekmény adott jellegzetességeihez is igazodnia kell. (...) Az, hogy a törvény #állatkinzás tényállása az indokolatlan bántalmazást rendeli büntetni, mindössze*

*annyit jelent, hogy büntetlenséget csak a nevelés és az idomítás, valamint a hasznosítás céljából történő fizikai ráhatás eredményezhet".*

A bíróság a döntésében tehát a szakértői vélemény alapján eltekintett attól, hogy a bántalmazás kérdéskörét vizsgálja, és arra helyezte a hangsúlyt, hogy a cselekmény az állat elpusztulásának okozására alkalmas volt, s ez a pusztulás a cselekmény következtében be is következett.

**A Veszprémi Törvényszék állatkínzás büntetében bűnösnek mondta ki, és - egyéb tényállásokhoz kapcsolódó szankciókkal - 11 év szabadságvesztésre ítélte a vádlottat, akinek gyújtogatása következtében elpusztultak a felgyújtott ház teraszán és a házban tartott fürjek és fürjfiókák, és egy 12 hetes, kuvasz kölyökkutya, azzal, hogy legkorábban a kiszabott szabadságvesztés büntetés 2/3 (kétharmad) részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.<sup>4</sup>**

Vádlott szakképzettsége állattenyésztő. Vádlott nagyjából egy éve élt együtt az asszonnyal, akit bántalmazott, majd az asszony 2015. májusában felszólította a vádlottat, hogy hagyja el a házat és visszavette tőle a lakás kulcsait.

Vádlott másnap 03.00 óra körüli időben a nyitott kertkapun keresztül bement az udvarra, ott látta, hogy a lakásban sötét van, így tudta, hogy az asszony és kiskorú gyermekei alszanak.

Meglátta a gázolajjal töltött kannát és benzinnel töltött flakont, ekkor elhatározta, hogy az alvókkal együtt felgyújtja házat. Torlaszt emelt a bejárati ajtó előtt farekeszekből autógumikból, épületfa gerendákból, hasított, vegyes tűzifából, ezt lelocsolta a műanyag flakonban és az üvegben lévő benzinnel, és a fagerendán talált gyufával meggyújtotta.

Amikor a torlasz meggyulladt és égni kezdett, a kannát bedobta a hálósobába, ahol az asszony és gyerekei aludtak, be is nézett az ablakon, és meggyőződött arról, hogy a kanna tovább ég.

---

<sup>4</sup> a B.243/2016/12. sz. döntésében, mely döntés vonatkozó részét a Győri Ítéletábla, mint másodfokú bíróság a Bf.57/2016/7. számú döntésével jóváhagyott

Az asszony és a gyerekek röviddel a gázolajos kanná bedobását megelőzően felébredtek és elmenekültek, segítséget hívtak, a rendőrök, a tűzoltók és a mentők fél 5 körül értek ki.

Vádlott közben kimászott a kerítésen, majd másnap este fél 8-kor feladta magát a rendőrségen.

A ház lakhatatlanná vált.

A tűzben elpusztultak a ház teraszán és a házban tartott fürjek és fürjfiókák, és egy 12 hetes, kuvasz kölyökkutya, amely állatot az udvaron tartották.

Vádlott a tűz okozásával kapcsolatos cselekmény elkövetését ténybelileg beismerte, azonban azzal védekezett, hogy nem állt szándékában senkinek sem sérülést okozni, sem pedig bárkinek az életére törni.

*A szakértői vélemény szerint: „a teraszon, ketrecekben tartott fürjek és a teraszon elszenesedett állapotban megtalált kölyökkutya a belélegzett égéstermékek okozta hatások mellett direkt lánghatásnak voltak kitéve, a belélegzett égéstermékek - elsősorban szén-monoxid - miatt hamar beállt az agyvizenyő és az eszméletvesztés, így a magas hőmérséklet miatt, ha volt is kezdetben szenvedés, az nem volt hosszan tartó. A lakásban, húsosládában tartott fürjfiókák direkt hőhatásnak nem voltak kitéve, elhullásuk a belélegzett levegő összetevőinek megváltozására vezethető vissza.”*

A bíróság a szakértői véleménynek megfelelően ítéletében az alábbi megállapításokat tette:

*A teraszon, ketrecekben tartott fürjek és a teraszon elszenesedett állapotban megtalált kölyökkutya a belélegzett égéstermékek okozta hatások mellett direkt lánghatásnak voltak kitéve, azonban az állatok különös szenvedése nem állapítható meg, mert a belélegzett égéstermékek - elsősorban szén-monoxid - miatt hamar beállt az agyvizenyő és az eszméletvesztés, így a magas hőmérséklet miatt, ha volt is kezdetben szenvedés, az nem volt hosszan tartó.*

*A lakásban, húsosládában tartott fürjfiókák direkt hőhatásnak nem voltak kitéve, elhullásuk a belélegzett levegő összetevőinek megváltozására vezethető vissza. A fürjfiókák pusztulása tekintetében különös szenvedés nem állapítható meg.*

A gerinces állatok a vádlott szándékos tűzgyújtása következtében pusztultak el.

Vádlott tudatosan készült a sértett házának felgyújtására: előbb éghető anyagokat szedett össze, majd azokat felhalmozta és égésgyorsító folyadékkal lelocsolta, ezt követően pedig több helyen is tüzet gyújtott. Mindezen felül a vádlott az ajtó - mint legkézenfekvőbb menekülési út - elé épített

akadályt, amely nyilvánvalóan alkalmas volt arra, hogy a házból történő kijutást megnehezítse, illetőleg azt az ajtón keresztül teljesen megakadályozza.

Megállapítható továbbá, hogy a történetek előzményei miatt (a ház azonnali elhagyására való felszólítás) a vádlott kellően el volt keseredve, illetve nagyon felindult állapotba került, így a cselekmény végrehajtására kellő indítéka is volt.

Az állatok kétséget kizáróan a tűz következtében pusztultak el, köztük a kölyökkutya is, amelyre a vádlott eshetőleges szándéka kiterjedt, hiszen tisztában volt az állatok szokásos tartózkodási helyével, mégsem gondoskodott a tűzgyújtást megelőzően azok más helyre történő elszállítása iránt. E vonatkozásban nincs jelentősége annak, hogy miért nem sikerült elmenekülnie a nem zárt teraszcélra a kivaszkölyköknek hiszen ennek akár az is lehetett az oka, hogy esetleg mélyebben aludt, és már álmában megfulladt. A tekintetben azonban nem állt rendelkezésre bizonyíték, hogy a vádlott felébresztette vagy odébbkergette volna a kutyát a tűzgyújtás előtt, vagy azt követően - ilyen körülményre a vádlott sem hivatkozott.

Az állatkínzásnál különös szenvedést okozva elkövetett minősített eset megállapításának az a feltétele, hogy ténylegesen különös szenvedést élt-e át az állat az elpusztulása, vagy a bántalmazása során. *Az állatorvos szakértő ezt vizsgálta, és nem állapította meg, így tehát ezért nem kell felelnie a vádlottnak, hanem a másik minősített esetért, minthogy a tűz következtében több állat pusztult el.*

**A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság az ablakon kiscicát kihajító vádlottat állatkínzás vétségében bűnösnek találta, a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla vádlottat az állatkínzás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.<sup>5</sup>**

Vádlott alkoholfüggő, feleségével sokat veszekedtek, időnként tettelegességig is eljutottak.

2008. nyarán vádlott felesége az utcán egy kb. három hónapos macskát talált, amit felvitt a lakásba. A gyermekek megörültek a kis állatnak, úgy gondolták, hogy egy-két napig a lakásban marad, majd az

---

<sup>5</sup> Fővárosi Törvényszék B.628/2010/34, Fővárosi Ítéltábla Bf.206/2011/13

anyai nagymama vidékre viszi. Vádlott sérelmezte az állat lakásban létét, közölte, hogy az albréletbe nem való, illetőleg betegséget okozhat (az állat szeme beteg volt), végül a macskát elkapta és a harmadik emeleti ablakból kidobta.

A feleség vallomása szerint vádlott hajkurászta a macskát, de arról nem tett említést, hogy bántalmazta volna a kidobás előtt az állatot. Egyúttal cáfolta azt, hogy a macska akár őt, akár vádlottat megkapta, megkarmolta volna.

Vádlott azzal védekezett, hogy

- 1.) a cica megkarmolta és ijedtében dobta ki az ablakon, tehát a macska marása miatti fájdalomtól hirtelen felindult állapotban cselekedett
- 2.) nem állt szándékában sem az állat elpusztítása, sem kínzása
- 3.) az a terület, ahová a macska esett, füves terület
- 4.) a macska már a kidobása előtt is súlyosan sérült volt,
- 5.) nem bizonyított a kidobás és az állat elhullása között az ok-okozati kapcsolat

Ellentétes adatok álltak rendelkezésre arról, hogy a kidobás után mi történt az állattal.

A feleség először azt mondta, hogy a lánya, amikor értesült a cica kidobásáról lement megkeresni, de nem találta meg. Később azt mondta, hogy a macska bebújt egy autó alá, majd elvitték az állatorvoshoz.

A kiskorú gyermek a nyomozás során azt vallotta, hogy miután anyja elmondta neki, hogy vádlott a a cicát kidobta az ablakon, lement megkeresni, meg is találta, még élt, de el volt törve a gerince, lába, nem tudott mozogni, sírt, fújtatott. Az állatot dobozban elvitte a mamájához, de mire odaért az állat kimúlt.

A gyermek később a tárgyaláson azt vallotta, hogy a lépcsőházban lakók mondták neki, hogy a cicának el volt törve a gerince és hallották, hogy folyamatosan nyávog.



"A szakállatorvos, igazságügyi szakértő írásbeli véleményében kifejtette, hogy a macskáknak különleges egyensúlyérzékük van. Amikor a macska lefelé zuhan a levegőben, szeme és belső fülének egyensúlyszerve folyamatosan informálja az agyát a fejének a földhöz viszonyított helyzetéről. Amint a macska fejének helyzete az esési sebesség növekedésének következtében megváltozik, ez hatást gyakorol a belső fülben lévő egyensúlyszervre. Az agy ezredmásodpercek alatt ezt érzékeli és parancsot ad a fejnek, hogy a talajhoz képest merőlegesen helyezkedjék el. A test többi része igazodik a fejhez, majd a macska „álló” testtartásban ér földet.

A reflex miatt az igen magas épületekből kizuhanó macskák nem szenvednek komoly és mindig életveszélyes sérüléseket. Általánosságban a sérülések annál súlyosabbak, minél magasabbról esnek ki az állatok. Ez a szabály a hetedik emeletig érvényes. Ennek oka az, hogy öt emeletnyi zuhanás után az átlagos testtömegű macska eléri a zuhanási sebesség maximumát. Ezután a macska belső fülében elhelyezkedő egyensúlyszervét már nem befolyásolja a sebesség növekedése. A macska ellazítja testét, kinyújtja lábát, így kihasználja a lehető legnagyobb légellenállást (vitorlázik). Az ellazított végtagokat kevésbé fenyegeti a törés veszélye.

Véleménye szerint az állatot tompa erőművi behatás érhetette a harmadik emeletről történő kidobása előtt. Amennyiben a zuhanás során nem érintkezik az állat semmivel (drót, erkély, párkány, villanypózna, stb.) és talpra esik, abban az esetben nem valószínű a gerincsérülés vagy izomszakadás. Abban az esetben, ha a földre esik az állat, akkor kisebb erőbehatás éri a végtagokat, így a sérülések is enyhébbek lehetnek.

Írásbeli véleményében nyilatkozott a szakértő arra is, hogy a macskának az elhullását megelőzően komoly fájdalmai lehettek, ami az átlagosat meghaladó, különös szenvedéssel járhatott. A tanúvallomások szerint a macska nem változtatott helyet idegenek megjelenésekor, ezért nagyban valószínűsíthető, hogy súlyos mozgásszervi károsodása lehetett.

A tárgyaláson a szakértő kiegészítette a véleményét azzal, hogy amennyiben az állatnak olyan betegsége volt, ami befolyásolta az egyensúlyérzékét, vagy a kidobás előtt az állatot bántalmazták megváltozik az általa leírt érzékelés, „vitorlázás”.

Az eljárás során csak arra merült fel adat, hogy a kiskorú sértett által a lakásba bevitt állatnak beteg volt a szeme. Mivel az állatot nem vitték el állatorvoshoz arra vonatkozóan, hogy bármilyen, akár az egyensúlyérzékét befolyásoló betegsége lett volna, megállapítás nem tehető”.

A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság vádlottat állatkínzás vétségében bűnösnek találta, a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla vádlottat az állatkínzás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Indokolása szerint: „Mindezek alapján nem volt megállapítható, hogy az állatnak a lakásba kerülésekor a szembetegségén kívül volt-e más betegsége. Arra adat nem merült fel, hogy a vádlott a kidobás előtt az állatot bántalmazta. Nem volt továbbá megállapítható az sem, hogy a kidobott macskának a földre kerülésekor keletkezett-e sérülése és milyen sérülése. Arra sincs egyértelmű adat, hogy az állat elpusztult-e és mikor, mitől pusztult el. Így kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a vádlotti magatartás és az állat (esetleges) elpusztulása között az ok-okozati összefüggés fennállt”.

#### **Példa az igazságügyi szakvélemény jelentőségére a polgári ügyekben**

**A Monori Járásbíróság felperes kereseti kérelmét elutasította, amikor megállapította, hogy nem állapítható meg az alperes felelőssége a nála lévő kutyában keletkezett sérülés kialakulásában.<sup>6</sup>**

A felperes nyaralása előtt 2016. július 22-én átadta az alperesnek a tacsó fajtájú megőrzésre, majd az előzetes egyeztetéseket követően 2016. augusztus 5. napján, a nyaralást követően ment érte. Amikor meglátta a kiskutyát, akkor furcsának találta a fejét. Az alperes fia arról tájékoztatta, hogy voltak állatorvosnál, mert toklász ment a szemébe.

Másnap az állatorvos azt állapította meg, hogy a sérülést nem toklász okozta. Az állatorvos azt is megállapította, hogy a kutya fején, bal oldalon egy nagy, kemény dudor keletkezett. A sérülések keletkezhetnek bántalmazásból, de akár balesetből is.

Ezt követően az állatorvos valamint szemész állatorvos kezelték a kutyát 2016. augusztus 6. és szeptember 20. között.

---

<sup>6</sup> A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta (Budapest Környéki Törvényszék, 9.Pf.20.808/2019/8., Kúria Pfv.VI.20.563/2020/4.)

A felperes továbbá arról számolt be, hogy a kutya viselkedése megváltozott, bizalmatlanná vált az emberekkel szemben és mikor hazavitte, hirtelen szobatiszta lett. Álláspontja szerint valaki bántalmazta az ebet.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest kártérítés jogcímén 167.184.- Ft, valamint kamatai megfizetésére, továbbá sérelemdíj jogcímén további 50.000.- Ft megfizetésére.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte, jogalapjában vitatta a kereseti kérelmet, vitatta, hogy a kutyán keletkezett sérülésekért felelős lenne. Az alperes előadta, hogy ő maga is nyaralt ebben az időszakban, így a kutyára a fia vigyázott, de biztos benne, hogy a fia nem bántotta a kutyát.

*Az igazságügyi szakértő magánszakvéleménye alapján a sérülések nem származhattak bántalmazásból.*

*A bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő szerint a sérülés okát bizonyossággal megállapítani nem lehet, véleménye szerint a sérülés úgy keletkezhetett, hogy a kiskutya nekiszaladt egy bokor odacsapódó ágának, vagy más kiálló tárgynak, ami bekerült a felső szemhéj alá, annak legkiemelkedőbb pontján elakadt, majd az átszúrta. A szemsérülés esetében kizártnak tartotta, a halánték tájék tályogjának kialakulásában pedig valószínűtlennek tartotta az ember közvetlen közrehatását.*

*Az igazságügyi szakértő szakvéleményében rögzítette, hogy az iratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a kiskutya viselkedése jelentősen megváltozott, valószínűnek tartotta, hogy a viselkedés megváltozásában a sérülésnek és a fertőzésnek meghatározó volt a szerepe, de ez nem tekinthető a bántalmazás bizonyítékának. Álláspontja szerint a hirtelen szúrás eleinte még kevésbé volt fájdalmas, de ahogy a seb elfertőződött, a fájdalom annyira megrázó lehetett a kutyára, hogy a viselkedése emiatt változott meg.*

*A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság felperes kereseti kérelmét elutasította, amikor megállapította, hogy nem állapítható meg, hogy az ebet bántalmazták volna, valószínűleg egy véletlen baleset, egy, a szemébe csapódó bokor okozta a sérülését, így nem állapítható meg az alperes felelőssége a sérülés kialakulásában. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság (Monori Járásbíróság) ítéletét helybenhagyta.*

A Szegedi Járásbíróság ítéletével kötelezte a panaszos felperest és a kacsatelepet működtető alperest az ingatlanaik közötti kerítés áthelyezésére a perben beszerzett szakvélemény szerinti térképi határvonalra; megállapította, hogy a költségek az felperest és az alperest egyenlő arányban terhelik; kötelezte továbbá az alperest, hogy a kacsatartó-telepnek a felperes ingatlana felőli kerítésrésze mellett telepítsen gyorsan fejlődő zöld növényzetet két méter szélességben; kötelezte egyben a felperest az alperes részére 35.000 forint 15 napon belüli megfizetésére.<sup>7</sup>

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül bontsa le a kerítést a saját költségén, egyben a térképi határvonalig terjedő, 1403 m<sup>2</sup>-es területrészt 60 napon belül ingóságaitól és az általa telepített növényzettől kiürítve adja az alperes birtokába; a növényzet telepítésére kötelező rendelkezéseket úgy módosította, hogy azt az alperes a saját ingatlanára köteles telepíteni; mellőzte a felperes 35.000 forint megfizetésére kötelezését.<sup>8</sup> A Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta.<sup>9</sup>

Alperes kacsatelepet működtetett, a szomszédja - felperes - földieper és egyéb növény termesztésével foglalkozott. A földieper szélső sorait a felperes a kerítéstől kb. 0,5 méterre, a kerítéssel párhuzamosan telepítette.

A helyi építési szabályzat az állattartás tekintetében a szomszédos ingatlan kerítésétől mért védőtávolságról nem rendelkezik. Más községek helyi építési szabályzatát, amelyekben a leggyakrabban azt határozták meg, hogy az állattartás céljára lekerített udvar nem csatlakozhat közvetlenül a szomszédos ingatlanhoz. A kerítéstől számítva legalább 1 méteres sávot szabadon kell hagyni vagy beültetni.

A kerítés úgy helyezkedik el, hogy felperes az alperes ingatlanából 1403 m<sup>2</sup> területet használ. A kerítés létesítésére korábban úgy került sor, hogy az alperes által a saját területén elhelyezett kerítés vonalában, annak folytatásaként építette meg a felperes az alperesével azonos hosszúságú dróthálós kerítést.

---

<sup>7</sup> Szegedi Járásbíróság, 11.P.20.831/2015/24.

<sup>8</sup> Szegedi Törvényszék 4.Pf.21.021/2016/3.)

<sup>9</sup> Kúria, Pfv.21883/2016/4

A felperes 12 éve foglalkozott növénytermesztéssel, ezen belül eper- és paprika-termesztéssel, míg az alperes a szomszédos területen baromfitartással foglalkozott, majd 10 éve tért át a kacsatenyésztésre.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest

- a birtokháborító magatartás megszüntetésére,
- kártérítés megfizetésére,
- 4-5 méter szélességű, a kerítésvonallal párhuzamos, fákkal és gyorsan növő, sűrű bokrokkal történő beültetésre

Arra hivatkozott, hogy a kacsák tollazata vedléskor beborítja a tartási területet, a levedlett tollazat szeles időben betéríti az eper- és paprikapalántákat is, tönkretéve ezzel a termést. A kacsatelep működtetése komoly egészségügyi kockázatot jelent a növénytermesztésre, és termés kiesést, valamint palántapusztulást is okozott.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, hivatkozott arra, hogy a kacsatenyésztést hatósági engedélyekkel végzi, a rendszeres ellenőrzések során hiányosságokat a hatóságok nem találtak. Az alperes viszontkeresetet is terjesztett elő, amelyben kérte felperest kötelezni a kerítés saját költségén, a jogi határra történő áthelyezésére, valamint kérte a felperes kötelezését többlethasználati díj megfizetésére.

*Az igazságügyi szakértő szakvéleményében megállapította, hogy az alperes által tenyésztett kacsák nem érik meg a második tollváltásukat, így vedléssel toll a szomszédba nem kerülhetett át, azonban a helyszíni szemlén megállapította, hogy a környéken jelentős területen vaddohány burjánzik, amelynek pihéje valóban rátapadhat a földieperre. a vaddohány-mag piheszerű vitorlái csapatostól útra kelnek, menet közben szétszóródnak, elválnak egymástól, majd leszállva megtapadnak. A perbeli területen nyárfák is találhatóak, amelyek termése repítőszőrös.*

*Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte felperest és az alperest az ingatlanaik közötti kerítés áthelyezésére a perben beszerzett szakvélemény szerinti térképi határvonalra; megállapította, hogy a költségek az felperest és az alperest egyenlő arányban terhelik; kötelezte továbbá az alperest, hogy a kacsatartó-telepnek a felperes ingatlana felőli kerítésrésze mellett telepítsen gyorsan fejlődő*

zöld növényzetet két méter szélességben; kötelezte egyben a felperest az alperes részére 35.000 forint 15 napon belüli megfizetésére. (Szegedi Járásbíróság, 11.P.20.831/2015/24.)

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül bontsa le a kerítést a saját költségén, egyben a térképi határvonalig terjedő, 1403 m<sup>2</sup>-es területrészt 60 napon belül ingóságaitól és az általa telepített növényzettől kiürítve adja az alperes birtokába; a növényzet telepítésére kötelező rendelkezéseket úgy módosította, hogy azt az alperes a saját ingatlanára köteles telepíteni; mellőzte a felperes 35.000 forint megfizetésére kötelezését. (Szegedi Törvényszék 4.Pf.21.021/2016/3.)

A Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta. (Pfv.21883/2016/4)

## Zárszó

A fenti ítéletek jól mutatják, hogy az egyes szakvélemények ügydöntőek a bíróság döntéseire nézve. A laikusok előtt az igazságügyi szakértők munkája egészen addig rejtve maradt, s nem is érdeklődtek iránta, míg meg nem jelentek a „CSI: A helyszínelők” (Helyszínelők (eredeti nevén CSI: Crime Scene Investigation) és más hasonló bűnügyi sorozatok. Az ún. CSI-effektus kérdésköre különösen az angolszász szakirodalomban kapott különös hangsúlyt, de más országokban, ahol a sorozat nagy nézettségnek örvend, így Magyarországon sem lehet eltekinteni a hatásaitól.<sup>10</sup> „Ezen sorozatok sok esetben irreális képet festenek a nyomozók és szakértők mindennapi tevékenységéről, ideértve a kitalált karakterek által alkalmazott technikát, eszközeiket, módszereiket és lehetőségeiket. A televízió képernyőjén megelevenedő ügyek órákon belül megoldódnak, a szakértők a bonyolult technológiai analízist percek alatt, 100% pontossággal végzik el. A bírósági tárgyalásokon a szakértők mindig teljes bizonyossággal, helyesen nyilatkoznak arról, hogy a helyszínen fellelt bizonyíték miként köthető a terhelthez vagy milyen okból zárható ki a kapcsolat közöttük, és a legtöbbször a bíróság a szakértői közreműködésre hagyatkozva hihetetlen gyorsasággal hozza meg az ítéletét, amelynek helyességéhez kétség sem férhet.”<sup>11</sup>

A CSI hatás jelentőségére jó példa a Cooke-ügy, amelynek során az államügyész azért vonultatott fel nagy mennyiségű bizonyítékot, hogy „lássák, milyen alapos nyomozást folytattak, másrészt, hogy

<sup>10</sup> A sorozat 2010-ben Magyarország ötödik legnézettebb sorozata volt, a teljes lakosság körében, a 18-49 évesek között pedig a 7. legnézettebb <https://www.sorozatjunkie.hu/2011/01/04/2010-legnezettebb-sorozatai-magyarorszagon/>, 2023.04.20.

<sup>11</sup> [http://real-j.mtak.hu/18801/8/JAP\\_2019\\_3.pdf](http://real-j.mtak.hu/18801/8/JAP_2019_3.pdf), 2023.04.11.

*ellensúlyozzák az esküdtszék megemelkedett elvárásait, amelyet a CSI-hatás miatt támasztanak az ügyészséggel szemben. A bíróság ítélete kimondta, tudományos bizonyítékok nem támasztják alá a CSI-hatás létezését, ugyanakkor nem tagadta saját tapasztalatát arról, hogy az esküdtek magasabb elvárásokat támasztanak a váddal szemben a bizonyítékok mennyisége és minősége terén.”<sup>12</sup>*

Felmerül a kérdés, hogy - a média torzító hatása ellensúlyozására is - szükség van-e egységesítésre, az egyes technológiák standardizálására, az egyes szempontok egységes értékelésére. Álláspontom szerint az egységesítés egy országon belül - tekintettel a jogrendszerre, az egységes joggyakorlat kialakítására irányuló törekvésekre - elősegítheti a jogbiztonságot, ugyanakkor csak óvatosan szabad e körben lépéseket tenni, hogy az uniformizálódás ne akadályozza az esetek egyedi értékelését.

---

<sup>12</sup> [http://real-j.mtak.hu/18801/8/JAP\\_2019\\_3.pdf](http://real-j.mtak.hu/18801/8/JAP_2019_3.pdf), 2023.04.11.